

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000022

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДПУ від 08.03.2024 №265

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самойленко Ігор Миколайович

2. Ihor Samoilenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6345-1456

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 22-02-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Київський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883096

Місцезнаходження: вул. Смоленська, буд. 6, Київ, 03057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 3991

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.85.31

Тема дисертації:

1. Неідентифікаційні балістичні дослідження в кримінальному провадженні
2. Non-identifying ballistics studies in criminal proceedings

Реферат:

1. Вибір теми дослідження обумовлено її актуальністю для наук кримінально правового циклу, судової експертології, експертної та правозастосовної практики. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню теоретичних та практичних проблем діяльності експерта-баліста з проведення неідентифікаційних балістичних досліджень у кримінальному провадженні. В роботі здійснено періодизацію на відповідні історичні етапи генези дослідження проблем проведення неідентифікаційних балістичних досліджень. Вказано на важливість для судової експертології періоду, пов'язаного з відокремленням в межах судово-балістичної експертизи самостійних досліджень неідентифікаційного характеру – експертизи ситуаційних обставин пострілу та діагностичних експертиз (70-80-ті рр. XX ст.), а також сучасного етапу неідентифікаційних досліджень зброї, патронів, слідів їх дії та обставин застосування. Акцентовано увагу на тому, що в умовах сьогодення поява та активізація в обігу нових предметів озброєння, збільшення їх іноземних аналогів, дефіцит методичних праць та їх недосконалість, певна застарілість з огляду на сучасний стан розвитку науки і техніки вимагає комплексного підходу до вирішення діагностичних та ситуаційних

завдань в рамках проведення балістичних досліджень, комплексних та комісійних експертиз. Зазначається, що ситуаційні балістичні дослідження, як підвид судової балістики, проводяться з метою встановлення обставин застосування нарізної вогнепальної зброї та боєприпасів і вирішують завдання зі з'ясування обставин пострілу, визначення взаємного розташування стріляючого, і потерпілого (перешкоди), положення зброї в момент здійснення пострілу, аналізу дій осіб та їх наслідків тощо. Натомість, судово-балістична діагностика – підвид судової балістики, пізнавальний процес експерта, заснований на розумових операціях класифікування та екстраполяції, методах тестування технічних систем, спрямований на встановлення природи, родових характеристик, технічного стану та властивостей вогнепальної зброї, патронів та слідів їх дії, формулювання на основі отриманих даних криміналістично значущих суджень про ці об'єкти, механізм та інші обставини вчинення кримінального правопорушення. Наголошено, що за характером основних цілей балістичного експертного дослідження неідентифікаційні завдання спрямовані на встановлення обставин здійснення пострілу (ситуаційні) та пов'язані з розпізнаванням властивостей об'єктів, що досліджуються (діагностичні). Вирішуючи ситуаційні завдання, експерт має справу з різними суперечливими моделями події, пов'язаної із застосуванням вогнепальної зброї та з урахуванням окремих об'єктивних елементів дає їм оцінку з метою вирішення завдань кримінального провадження. Діагностичні завдання за ступенем складності умовно розподілено на прості (діагностування властивостей та стану вогнепальної зброї, боєприпасів; дослідження властивостей та стану вогнепальної зброї, боєприпасів щодо їх відображення) і складні (дослідження механізмів, подій, процесів та дій), а також за причинно-наслідковими зв'язками – на прямі та зворотні. Визначено, що окремим випадком діагностичних завдань є класифікаційні завдання, які спрямовані на встановлення відповідності вогнепальної зброї, боєприпасів певним заздалегідь заданим характеристикам та віднесення їх на цій підставі до певного класу, роду, виду, системи, моделі. Встановлено, що предмет неідентифікаційних судово-балістичних досліджень складає криміналістично значима інформація про подію злочину в цілому, закономірності відображення властивостей зброї, патронів та слідів їх дії, засоби та методи виявлення та використання такої інформації для встановлення на їх основі механізму та інших обставин учинення кримінального правопорушення. До об'єктів неідентифікаційних балістичних досліджень віднесено процесуально оформлені та / або використовувані для вирішення ситуаційних та діагностичних експертних завдань матеріальні або матеріалізовані джерела інформації, що виражають криміналістично значущу інформацію про стрілецьку, газову ствольну зброю, конструктивно подібні до неї вироби небойового призначення, патрони до них, сліди дії названих видів зброї та виробів небойового призначення. Звертається увага на те, що методологія сучасних неідентифікаційних балістичних досліджень – заснована на наукових засадах судової балістики, криміналістичної ситуалогії та діагностики, загальної теорії судової експертизи система положень, що визначає можливість встановлення події, пов'язаної із застосуванням вогнепальної зброї, діагностування природи, станів, властивостей і відношень використаної зброї при вчиненні кримінального правопорушення, патронів та слідів їх дії, закономірності виявлення властивостей та ознак об'єктів, а також сукупність методів та методик їх експертного дослідження.

2. The choice of the research topic is due to its relevance for the sciences of the criminal law cycle, forensic expertise, expert and law enforcement practice. The dissertation is devoted to a comprehensive study of the theoretical and practical problems of the activity of a ballistics expert in conducting non-identifying ballistics research in criminal proceedings. In the work, periodization is carried out into the relevant historical stages of the genesis of the study of the problems of conducting non-identification ballistic studies. The importance for forensic expertise of the period associated with the separation within the forensic ballistics' examination of independent studies of a non-identification nature – examination of the situational circumstances of the shot and diagnostic examinations (70-80s of the XX century), as well as the modern stage of non-identification research of weapons, is indicated. cartridges, traces of their action and circumstances of use. Attention is focused on the fact that in today's conditions, the appearance and activation in circulation of new weapons, the increase in their foreign counterparts, the shortage of methodical works and their imperfection, a certain obsolescence in view of the current state of development of science and technology requires a comprehensive approach to solving diagnostic and situational tasks within the framework of conducting ballistic studies, complex and commission examinations.

It is noted that situational ballistic research as a subspecies of forensic ballistics is carried out in order to establish the circumstances of the use of rifled firearms and ammunition and solve the task of clarifying the circumstances of the shot, determining the relative location of the shooter and the victim (obstacles), the position of the weapon at the time of the shot, analysis actions of persons and their consequences, etc. Instead, forensic ballistic diagnostics is a subspecies of forensic ballistics, an expert's cognitive process, based on mental operations of classification and extrapolation, methods of testing technical systems, aimed at establishing the nature, generic characteristics, technical condition and properties of firearms, cartridges and traces of their action, formulation on the basis of the received data, forensically significant judgments about these objects, the mechanism and other circumstances of the commission of a criminal offense. It is emphasized that by the nature of the main goals of ballistic expert research, non-identification tasks are aimed at establishing the circumstances of the shooting (situational) and are related to the recognition of the properties of the objects under investigation (diagnostic). When solving situational tasks, the expert deals with various conflicting models of an event related to the use of firearms and, taking into account certain objective elements, gives them an assessment for the purpose of solving the tasks of criminal proceedings. Diagnostic tasks according to the degree of complexity are conditionally divided into simple (diagnosis of the properties and condition of firearms, ammunition; research of the properties and condition of firearms, ammunition in relation to their display) and complex (research of mechanisms, events, processes and actions), as well as by cause and effect connections – forward and reverse. It was determined that a special case of diagnostic tasks is classification tasks, which are aimed at establishing the compliance of firearms and ammunition with certain predetermined characteristics and assigning them on this basis to a certain class, genus, species, system, model. It has been established that the subject of non-identification forensic ballistics research is forensically significant information about the event of the crime as a whole, the regularities of displaying the properties of weapons, cartridges and traces of their action, the means and methods of detecting and using such information to establish on their basis the mechanism and other circumstances of the commission of a criminal offense. Objects of non-identification ballistic research include material or materialized sources of information that are procedurally processed and / or used to solve situational and diagnostic expert tasks, expressing forensically significant information about small arms, gas-barreled weapons, structurally similar non-combat products, cartridges for them, traces of action of the named types of weapons and non-combat products.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Самойленко І.М. Методологія сучасних неідентифікаційних балістичних досліджень. Філософські та методологічні проблеми права: наук. журн. / [редкол.: Н.В. Камінська (голов. ред.) та ін.]. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2021. № 2 (22). С. 29–37 URL: <https://philosophy.naiu.kiev.ua/index.php/philosophy/article/view/1463/1460>
- Самойленко І.М., Колонюк В.П. Підготовка матеріалів для виконання діагностичних та ситуаційних експертних досліджень зброї, патронів і слідів їх дії. Криміналістика і судова експертиза. Випуск 66. Київ, 2021. С. 687–695. URL: <https://digest.kndise.gov.ua/archive/criminalistics-and-forensics-2021/>
- Самойленко І.М., Лисенко В.В. Типові експертні помилки при проведенні неідентифікаційних балістичних досліджень та шляхи їх подолання. Криміналістика і судова експертиза. Випуск 68. Київ, 2023. С. 419–428. URL: <https://digest.kndise.gov.ua/archive/criminalistics-and-forensics-2023/>

- Rekotov P., Nikitenko V., Korshykova T., Zhrebko O., Samoilenko I. Protection of the rights and legitimate interests of the individual in a hybrid war. *Questiones Politicas*. 2021. Vol. 40, No. 72, pp. 901-908. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000837182800053> (Web of science).
- Самойленко І.М. Окремі актуальні питання сучасної судової експертології. Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу: мат. міжн. наук.- практ. конф. (м. Київ, 05.11.2019 р.) / за заг. ред. О.Г Рувіна, Н.В. Нестор; уклад. О.І. Жеребко, А.О. Полтавський, О.В. Юдіна. К.: КНДІСЕ Мін'юсту України, 2019. С. 495-496.
- Самойленко І.М. Використання балістичних знань під час досудового розслідування. Процесуальне та криміналістичне забезпечення досудового розслідування: тези доповідей учасників науково-практичного семінару (26 листопада 2021 року) / упор. А.Я. Хитра. Львів: ЛьвДУВС. 2021. С. 119-122.
- Самойленко І.М. Характеристики криміналістичного класифікування та місце у ньому балістичних досліджень. Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15 грудня 2021 р.) / за заг. ред. Н.В. Нестор; уклад. О.В. Баулін, О.І. Жеребко, Т.П. Кривак, О.О. Садченко, А.В. Старушкевич, О.В. Юдіна. – К.: Видавництво Ліра-К, 2021. С. 272-274.
- Самойленко І.М. Оформлення висновку експерта з діагностичного дослідження зброї. Кримінальне провадження в умовах воєнного стану: нормативно-правові, методологічні та праксеологічні аспекти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 30 травня 2022 року). Одеса: ОДУВС, 2022. Ч. 1. С. 102-104.
- Самойленко І.М. Класифікація об'єктів неідентифікаційних балістичних досліджень. Процесуальне та криміналістичне забезпечення досудового розслідування: тези доповідей учасників науково-практичного семінару (02 грудня 2022 року) / упор. А.Я. Хитра. Львів: ЛьвДУВС. 2022. С. 96-98.
- Самойленко І.М. Сутність об'єктів неідентифікаційних балістичних досліджень. Правові засоби протидії злочинам проти основ національної безпеки в умовах військової агресії: матеріали круглого столу (м. Київ 26 травня 2022 р.). Упоряд: Бевз С.І., Бирса Н.О., Серебрякова Ю.О., Новошицька В.І. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. С. 87-90.
- Самойленко І.М., Юхименко А.В., Колонюк В.П. Перевірка кулетривкості жорстких захисних елементів бронежилетів з використанням патронів-аналогів. Криміналістика і судова експертиза. Міжвідомчий науково-методичний збірник. Випуск 68. 2023. С. 410-418. URL: https://digest.kndise.gov.ua/wp-content/uploads/2023/07/vypusk_68-1-803.pdf
- Большаков В. Н., Мазниченко Ю. О., Голуб Ю. М., Молибога М. П., Самойленко І. М. Обмежувач – конструктивна складова, необхідна для визначення предмета короткоклінковою холодною зброєю. Криміналістика і судова експертиза. Випуск № 65. 2020. С. 350-360. URL: <https://digest.kndise.gov.ua/archive/criminalistics-and-forensics-2020/>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисенко Володимир Васильович

2. Volodymyr Lysenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1541-5105

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявський Сергій Сергійович

2. Sergiy Chernyavskyy

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2711-3828

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербаковський Михайло Григорович

2. Mykhailo Shcherbakovskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1990-1231

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лазебний Анатолій Миколайович

2. Anatoliy Lazebniy

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-0136-3251

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дідківська Галина Василівна

2. Halyna Didkivska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Топчій Василь Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Топчій Василь Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Грицюк Ігор Васильович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна